

# Çeyrek asırdır yerli yatırımcının tercihi değişmedi

Yerli tasarruf sahiplerinin tercihlerinde çeyrek asırdır pek değişiklik yok. Modern piyasaların kurulduğu, paranın ve sermayenin serbestleştiği, elektronik işlemlerle küreselleştiği, yeni finansal yatırım araçlarının ortaya çıktığı son 25 yılda Türkiye'deki tasarruf sahiplerinin alışkanlıkları hemen hemen aynı kaldı. Tasarruf sahipleri yine altın, döviz, mevduat ve gayrimenkulden vazgeçmiyor. Tıpkı 20 yıl, 30 yıl öncesinde olduğu gibi.

Hisse senedine, yatırım fonlarına, repoya, devlet iç borçlanma senetlerine ise cılız bir ilgi var.

Böyle bir görünümü **Aracı Kuruluşlar Birliği'nin GfK'ya yaptırdığı "Sermaye piyasası algı ve yatırım potansiyeli belirleme araştırması"**ndan çıkardık. 18 ilde 2010 kişi ile yapılan anketin sonuçları bazı bakımlardan var olan gerçeği, bazı bakımlardan da ilginç bazı sonuçları ortaya koydu. Sonuçlar özetle şöyle:

## YATIRIMCI PROFİLİ

■ Yatırımcıların aklına ilk gelen yatırım aracı yüzde 56 ile altın, yüzde 22 ile gayrimenkul, yüzde 21 ile mevduat, yüzde 12 ile döviz ve 4 ile hisse senedi.

■ Şu ana kadar ankete katılanların yüzde 61'i altını, yüzde 45'i mevduatı, yüzde 43'ü döviz, yüzde 31'i gayrimenkulü, yüzde 11'i hisse senedini, yüzde 7'si yatırım fonunu, yüzde 6'sı repoyu ve yüzde 5'i devlet iç borçlanma senetlerini kullanmış.

■ Yatırımcıların yüzde 72'si kendi bilgileriyle yüzde 32'si de arkadaş, tanıdık ve aile tavsiyesiyle yatırım kararını veriyor. Banka ve aracı kuruluşları ile medya, şirketlerin kendisi ve menkul kıymetleri çıkartan kurumların etkisi yok gibi. Belki araştırmanın en büyük eksikliği de burada. Çünkü yatırımcının "kendi bilgisi" de kendiliğinden

## Abdurrahman YILDIRIM

ayildirim@htgazete.com.tr



oluşmuyor. Eğitimle, medyayla, aracılık yapanların tavsiyesiyle oluyor.

■ Yatırım araçları seçiminde yüksek getiri yüzde 84, düşük risk yüzde 76 ve güvenilir olması yüzde 92 etkili. İmkânsız üçlü veya ikili de diyebiliriz buna.

Risk ile getirinin birbirine paralel olması gerekiyor. Bu

konuda yatırımcıların yanlış beklentilerinin düzeltilmesi de piyasaya düşüyor.

■ Altının tercih edilmesinde yüzde 27 ile güvenilir olması, yüzde 26 ile getirisinin yüksek olması etkili. Çapraz sorular çok

sorulmuş. Ama altının altın olduğu için, geleneksel alışkanlıkla, yeni doğanlardan evlenenlere kadar altın takılmasından, ziynet eşyası olarak kullanılmasına kadar toplumsal yaşamımıza girmesi sorgulanmamış. Bir de spekülasyon amaçlı finansal talepler de görülmemiş gibi.

■ Gayrimenkulün tercih

edilmesinde benzer nedenler sıralanmış. Eve ihtiyaç duyulması ise yüzde 5 gibi çok düşük oranda yer almış. Biz bunu gerçekle biraz zor bağdaştırıyoruz. Ayrıca oturma amacıyla ev almayanların birincil hedefi değer artışı ise ikincil hedefi de kira geliri elde etmektir. Bu faktör de eksik kalmış.

■ Banka mevduatının tercih edilmesinde vadesinin belirli ve kısa, sabit getirili olması da yer almıyor. Halbuki bu faktörler mevduata yatırımın en büyük gerekçeleri. **Üç ayda bir faiz geliri olarak üç aylık emekli maaşına destek olanların sayısı az değil.**

Eksikliklerine rağmen anket finansal piyasanın çok önemli bir boşluğunu dolduruyor. Özellikle yatırımcı profili konusunda sayılı birkaç araştırma var. Araştırmanın yenilenecek olması da iyi. Ancak eksiklikleri giderilmeli ve daha geniş, ayrıntılı hale getirilmeli.

**SONUÇ: "Altını kör bile tanır."** Mor Jokai

